

Sonsöz Yerine

İki yüz yılı aşkın bir süredir varlığını sürdüren sendikalar, işçi sınıfının sınıf çıkarlarını savunmada ve geliştirmede merkezi bir role sahip olmuş ve sınıflar mücadelesinde en önemli araçlardan birisi olarak öne çıkmıştır. Dolayısıyla sendikaların gücünün kırılması, onların işlevsiz hale getirilmesi; emekçilerin, dolayısıyla sınıf mücadelesinin güç kaybetmesi anlamına gelmektedir.

Son çeyrek yüzyılda dünya çapında yaşanan gelişmeler, sendikaların ve sendikacıların benimsemiş olduğu birtakım yanılsamaların terk edilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu yanılsamaların başında emek ile sermayenin çıkarlarının aynı olduğu yanılsaması gelmektedir. Bu düşüncenin samimi olmadığını, sermayenin son dönemde yoğun olarak uyguladığı emek ve emekçi karşıtı programlar ortaya koymaktadır.

Sınıflı toplumları, sınıf mücadeleleri şekillendirir. Bu nedenle, sermayenin, emekçilere dayattığı güvencesiz, sağlıksız, olumsuz çalışma ve yaşama koşullarından kurtulmak, ancak emekçi sınıfların önderliğinde yürütülecek sınıf mücadelesi ile mümkündür. Sermaye cephesinin saldırgan politikaları karşısında işçi sınıfı, pasif bir kabullenici olmak yerine, örgütlü gücüne güvenerek mücadele etmek, mücadelesini somut talepler üzerinden yükseltmek ve kendisine bir hedef belirlemek zordur.

Hedefin belirlenmesinde ve hedefe ulaşmada en önemli araçlardan birisi olan sendikalar için örgütlenme sorunu, bugünün

en temel sorunları arasındadır. Örgütlenme sorununu temel bir sorun olarak önüne koyamayan, sendikaları ayakta tutanın sürekli ve örgütlü mücadeleden geçtiğini göremeyen sendikal yapıların varlıklarını sürdürebilmeleri mümkün değildir.

Günümüzde sendikal hareketin canlanması ve yeniden güçlenmesi sorunu, sendikaların önünde bir zorunluluk olarak durmaktadır. Mevcut ilişkilerin içine sıkışmış bir muhalefet anlayışı ve protestodan öte gidemeyen sendikal mücadele biçimlerinin, sorunların çözümünde yeterli olmadığı görülmektedir. Güçlü bir sendikal hareketin yaratılması, kendisini ancak yenileyerek oluşturulacak bir mücadele biçimi ve sendikal siyaset tanımı üzerinden var edebilir.

Sendikal yenilenme ve mücadelecilik bir kimlik oluşturma, sendikal mücadelenin temel olarak emekçi eksenli, kitlesel ve sınıf temelinde örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu tarz örgütlenmeler kaçınılmaz olarak varolan yasallık sınırlarını zorlamalı, *fiili-meşru* bir hat üzerinden örülmelidir. Emek ile sermaye arasındaki ilişkiler alanında, emekçi kitlelerin tarih boyunca kullandığı mücadele biçimlerinin (grev, boykot, kitle eylemleri vb) sendikaların mücadele hattı içinde geçmişte olduğundan daha yoğun bir şekilde mutlaka yer almalıdır.

Tarihe damgasını vuran güçlü sınıf hareketleri hep sendikaların güçlü olduğu zamanlarda ortaya çıkmıştır. Güçlü bir sendika işe, emekçiler arasındaki bütün mesleki, cinsel, etnik, siyasi vb. ayrımların aşılması ve emekçilerin bütün farklılıklarıyla kendilerini aynı sınıfın üyesi olarak görmeleri ile oluşur. Emekçiler, kendilerini bir sınıfın üyesi olarak görüp örgütlenirlerse,

kendi karşıtlarını daha iyi tanımaya başlar, kendi çıkarları için örgütlenmeye çalışır ve mücadele eder.

Gerçekten güçlü bir sendika olabilmek, sendika üyelerinin sendikal politikalara doğrudan katılması, bu politikaların oluşmasında temel belirleyici olması, sendikaların en geniş emekçi kesimin iradelerini yansıtmak gibi somut uygulamaları hayata geçirmesi ile mümkündür. Bu nedenle, öncelikle sendikaların yapıları, işleyişleri ve örgütlenme biçimleri gözden geçirilmelidir. İşyerlerinde başlayan temel örgütlenme çalışmaları işyeri örgütlülüklerinde, temsilciliklerde somutlanmalıdır. İşyeri örgütlenmesinde dikkat edilecek temel nokta, somut sorunlardan hareket etmek ve örgütlenmeyi bu zeminde başlatarak yükseltmektir.

Mevcut sendikal örgütlülüğün daha ilerilere taşınmasında ilk adım, işkolumuzda bulunan tüm eğitim ve bilim emekçilerini örgütlenme hedefini önümüze koymamızla atılacaktır. Örgütlenmeye yönelik olarak geliştirilen strateji ve politikalar, ancak burada tartıştığımız adımların atılmasıyla birlikte hayata geçebilecektir.